

Rolle for mig og mit Parti, særlig i dette Øjeblik, hvor man har koblet Tiendeloven sammen med tre andre Skattelove, men derimod udeladt Toldreformen, og hvor man endogsaa gennem Ordføreren i Salen erklærer, at Gennemførelsen af disse fire sammenkoblede Lovforslag vil medføre — man kan ikke lukke Øjnene for det — at Toldreformen vil komme til at hvile en rum Tid. Det spiller selvfølgelig for os en meget stor Rolle, at man som her ganske unødvendig — ja ganske uanstændig, siger det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds — øser 20 Mill. Kr. ud af Statskassen og derved sætter Statskassen ud af Stand til efter den ærede Ordførers egen Mening at bære en Toldreform.

Er det i Virkeligheden ikke det, som et æret Medlem, det ærede Medlem for Assens (Berntsen), i sin Tid kaldte at gøre alle Borgere og særlig ogsaa Arbejderne tiendepligtige? Man taler om, at Maalet er at lette Tiendebyrden, at afskaffe Tienden, men det, man her er i Færd med at foretage, er i Virkeligheden at gøre os, der hidtil have været tiendefri, tiendepligtige. Disse 20 Mill. Kr., som man unødvendigt, ja uanstændigt tager af Statskassen for at give til Godsejere og Præster, ere Penge, de aldeles intet Krav have paa, hverken efter Venstres gamle Opfattelse eller efter den Opfattelse, som Højres Formand her i Salen gør gældende i dette Øjeblik. Disse 20 Mill. ere Penge, der tages af alle Statsborgernes Lommer, det er ogsaa de Penge, som Arbejderne have svaret gennem Toldskatter. Dem tager man og øser ud til Godsejere og Præster, og saa siger man, at saa er der selvfølgelig ikke Midler til, at Arbejderne kunne faa Toldlettelser, at Arbejderne kunne faa Skattelettelser. Er det i Virkeligheden ikke at gøre Arbejderne og hele den arbejdende Befolkning tiendepligtige? Er det ikke at lade os alle være med til at bære en Del af denne gamle, uretfærdige Byrde, medens Formaalet burde være at afskaffe den, men uden at gøre ny Uret mod nogen.

Der er jo talt om, endogsaa fra Lederne, ja fra Lederen inden for Venstre, at den finansielle Stilling er i Øjeblikket saadan, særlig naar vi skulle gennemføre Skattekommissionens Lovforslag, at der kan være Tale om direkte at forhøje de Byrder, der hvile paa Befolkningen. Der har flere Sider været Tale om en Forhøjelse af Jernbanetaksterne. Det ærede Medlem for Ringkøbing (J. C. Christensen) nævnedes særlig, at Taksterne for de lange Afstande

skulde forhøjes. Muligvis kommer altsaa f. Eks. den Arbejder, der for sit Arbejdes Skyld er nødt til at rejse fra Kjøbenhavn op til Nordjylland eller omvendt, gennem en Forhøjelse af Jernbanetaksterne til at bære en Del af disse ny Indtægter, som Statskassen maa skaffe sig, hvis den skal give Godsejerne og Præsterne disse 20 Mill. Kr., som de aldeles ingen Ret have til. Jeg vil meget gerne og meget bestemt protestere mod denne Tale om Forhøjelse af Jernbanetaksterne, navnlig da, naar den sættes i Forbindelse med den forhaandenværende finansielle Tilstand og med disse Lovforslag, som der her er Tale om at gennemføre. Det forekommer mig ikke, at det er den Vej, man skal gaa. Særlig vil det sikkert være i høj Grad urigtigt i Øjeblikket at forhøje Taksterne for de lange Rejser, og navnlig hvis det ogsaa skal gælde tredie Klasses Passagerer — og det er jo dem, hvis Penge veje noget til, det er de mange. Det vil være i høj Grad urigtigt i Øjeblikket, ogsaa set fra et Landbostandpunkt. I en Række Aar har Strømmen vel særlig gaaet fra Landet til Byerne. Man har under denne Udvikling nedsat Taksterne, altsaa selv gjort noget til at fremme denne Udvikling, som man særlig fra agrarisk Side, og vel ogsaa med Rette, beklager.

Det er muligt, at vi i dette Øjeblik staa ved et Vendepunkt. Der er i alt Fald Tegn, der tyde paa, at den Tid, der staa for os, vil blive en Opgangstid for Landbruget, men en Nedgangstid for Byerne. Vi ere ved at komme ind i en Krise i Øjeblikket. Jeg talte forleden med en Arbejder, en Møllersvend, der var nødsaget til at forlade Kjøbenhavn og tage Arbejde paa en Cementfabrik et Par Mil fra Randers. Jeg synes, der er Tegn paa, at Arbejdsløsheden er saa stærkt stigende i Byerne og Kjøbenhavn, at det vil være rigtigt og vil blive nødvendigt, at en Del af denne Strøm atter kommer ud paa Landet, og dermed ville jo Landboerne være særdeles tilfredse. Skal man saa netop nu gaa hen og forhøje Jernbanetaksterne og derved vanskeliggøre det for disse Mænd at søge Arbejde, hvor det er nødvendigt for dem? Jeg vilde finde, at det var et i høj Grad antiagrarisk Formaal, man derigennem vilde realisere.

Maa jeg i denne Forbindelse, hvor jeg taler om den Krise, som der er mange Tegn paa er i Færd med at bryde ind over Byerne og Byerhvervene, i Forbigaaende gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hamme-